

2072 - Ölüyü hatırlayınca etkilenmek ve ona üzülmek kabrinde ölüye zarar verir mi?

Soru

Örneğin, evlâdın ölen babasını her zaman ve her yerde hatırlaması, ona üzülməsi, ona ağlaması ve ondan etkilenmesi gibi, dirinin ölüyü hatırlamasıyla ölü'nün bundan etkileneceği, bu durumun ölüye zarar vereceği ve onu kötü etkileyeceği söylenmektedir. Bundan dolayı ölüyü hüzünle anmamak, ona ağlamamak ve ayrılığından etkilenmemek, aksine ona sadece duâ ve istiğfarda bulunmakla yetinmek ve onu rahmetle anmak gerekir, denilmektedir.

Bu söz doğru mudur, değil midir? Ölü hakkında ne yapmak gerekir?

Allah Teâlâ sizi hayırla mükafatlandırın.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

"Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen hadiste o şöyle buyurmuştur:

[إِنَّ الْمَيِّتَ يُعَذَّبُ بِبُكَاءِ أَهْلِهِ عَلَيْهِ.] رواه البخاري

"Şüphesiz ölü, âilesinin ona ağlaması yüzünden azap görür." (Buhârî, hadis no: 1286)

"Bu, ölü'nün, öldükten sonra kendisine ağlamasını âilesine vasiyet ederse," şeklinde açıklanmıştır.

Tıpkı câhiliye halkının yaptıkları gibi.

Yine: "Bu, ölü'nün ardından ağıt yakmak ve ölü'nün yasını tutmak onlarda bir âdeti ise ve ölen kimse de ölmeden önce onları bundan sakındırmamışsa," şeklinde açıklanmıştır.

Yine: "Hadiste geçen azaptan kasıt; ölü'nün acı çekmesi ve onların, kendilerine hiçbir fayda vermeyen fiillerine üzülmésidir.Yoksa cehennem azabı değildir." şeklinde açıklanmıştır.

Ölünün ardından sadece onu hatırlamak ve ona üzülmek ve innâ lillah ve innâ ileyhi râciûn demek, hadiste geçen nehye (yasağa) dâhil değildir. Çünkü bunlar, her insanın başına gelen durumlardır. İnsan kendi kendine konuşamaz. İnsan, ölüyü hatırlama, ona üzüme ve onun ayrılığına acıma gibi akla gelen şeyleri hatırladığı zaman innâ lillah ve innâ ileyhi râciûn der, Rabbine duâ eder, kendisine sabır ve teselli vererek yardım etmesini ve başına gelen musibetten daha hayırlısını kendisine nasip etmesini Rabbinden isterse, Allah Teâlâ bu musibetinden dolayı ona sevap verir ve onu mükafalandırır."